

ENRIC D'OSSÓ I CERVELLÓ

Enric d'Ossó i Cervelló va nèixer al cor del convuls s. XIX, l'any 1840, a un poble petit i allunyat dels grans canvis que s'esdevenien en tot el món en aquell moment: Vinebre. Les imatges de la seva infantesa són pagesia, tradició, natura i el constant fluir del riu Ebre, eix de la comarca.

El caràcter d'Enric, en aquest marc, van créixer fort, com el caire de la muntanya que l'envoltava, i imparable, com l'aigua del riu que dona nom al poble.

Durant la seva infantesa, l'Enric va rebre un influx inesborrable del món pagès, tan silenciós i concret, de la fe de pares i avis, i de l'austeritat de vida d'una ruralia que ja començava a ser conscient del seu decandiment.

El pare d'Enric, Jaume, empès pel desig de buscar per al seu fill una vida més segura que la terra, el va enviar a Reus, un dels centres comercials més actius i puixants de Catalunya. Però l'Enric, a través de les experiències que havia anat acumulant durant els seus primers anys, en especial el contacte amb la fe, la vida lluny del nucli familiar i la pèrdua de la mare, ja havia fet una altra opció de vida: l'opció per la inseguretat que comporta l'Evangeli. Davant la perplexitat del pare, el tarannà conservador de la seva educació és barrejà amb la influència de la societat de la Revolució industrial, i va crear un nou Enric, prudent però arriscat, ferm però flexible, amb la vista en els valors eters però sempre amb noves idees i solucions concretes per als problemes que l'envoltaven. L'escapada a Montserrat, bogeria de joventut i pas ineludible de tot sant català, no és més que un exemple de l'estat interior d'aquest xicot.

Ja des de l'eclosió de la seva personalitat, dues vocacions van teixir la vida de l'Enric. Totes dues són la mateixa i no s'entenen en ell l'una sense l'altra: sacerdot i mestre. Sacerdot, perquè havia copsat, per pròpia experiència, l'enorme força transformadora de l'Evangeli, essencial en aquell segle de trasbalsadors canvis socials. Mestre, perquè creia que dins de cadascú s'hi troba amagat molt de bo que cal fer emergir, perquè sabia que només des de l'interior de cada persona es pot canviar la societat.

Un cop ordenat el 1867, la vida sacerdotal de l'Enric va discórrer sempre a Tortosa, cap de la diòcesi, ciutat gran però conservadora, que trontollava encara pels sotrats polítics continus del segle, i que no havia sabut agafar el ritme de la industrialització.

Fou en els primers anys de sacerdoci quan tingué lloc una trobada fonamental en la seva vida: Teresa de Jesús. Dues vivències comunes possibilitaven entre tots dos una fonda connexió.

La primera i fonamental fou el descobriment experiencial d'un Déu viu, humà i personal, amic de l'home, amb qui es pot parlar i mereixedor de tota confiança, Jesús.

La segona, que deriva d'aquesta, els impulsava a una activitat incansable. Perquè fer conèixer aquest Jesús, eix fonamental i sentit de la vida, val la pena. I com deia Santa Teresa: "con tal amigo al lado, ¿qué se puede hacer dificultoso?" La seva vida ja no podia conèixer descans, i tota la seva força i creativitat es van posar al servei d'aquesta humanitat que Jesús tant estima.

A Teresa, aquesta activitat de l'esperit, la va llançar als camins de Castella, formant comunitats amb un clar sentit cristològic i orant, anunciant l'alegria de l'Evangeli enmig de qualsevol dificultat. En Enric, va tenir una clara concreció en la seva vocació de mestre: fer

que cada jove, cada xiquet, pogués conèixer vitalment a Jesús i pogués experimentar la seva força catalitzadora i renovadora.

Enric va fer aquest camí espiritual acompanyat de Teresa. Havien trobat, en un altre temps i un altre espai, dos cursos diferents per un mateix cabal espiritual, el nucli de la qual és Jesús de Natzaret.

A partir d'aquest moment, Mossèn Enric va dur a terme gran quantitat d'obres, totes motivades pel seu desig de fer arribar a tothom la Bona Nova, moltes orientades cap a la catequesi i l'ensenyament. I per allò va valer-se de tots els medis que tenia a l'abast, fins i tot els més innovadors: associacions, pelegrinatges, mitjans de comunicació: revistes i diaris... llibres de divulgació. Va treballar amb pescadors, pagesos, bisbes, homes, dones, xiquets, comerciants... Va viatjar a peu, en carro i en tren, va caminar per tota la península, va dur una vida itinerant, va tastar la solitud. Va crear una congregació religiosa, la Companyia de Santa Teresa que naixia amb la força de la seva inquietud per fer conèixer Jesús.

I, com no, en arribar el moment que va despuntar entre la resta de sacerdots de la diòcesi, i les seves obres es van estendre arreu, li va arribar la dificultat. Una oposició tintada de rigorisme i puritanisme, persistent, primmirada y amarada amb bones paraules. Una oposició de mediocres. Dels seus germans en el sacerdoci, i de l'obra que més estimava, la Companyia de Santa Teresa.

El final de la vida d'Enric d'Ossó és un final de fe i solitud. Rebutjat per amics i deixebles, amb el pas barrat a la Companyia, i amb la certesa que havia obrat segons el cor de Déu, es retirà al convent franciscà de Sancti Spiritus, on Déu el vingué a buscar. Les obres que va deixar semblaven acabades: les construccions destruïdes, la Companyia en fase crítica, les seves actuacions posades en dubte... però avui encara perviuen, i la seva experiència teresiana de Jesús de Natzaret està destinada a donar vida més enllà de les fronteres d'ideologia, temps i espai que ara podem imaginar.